

tvořená tmavě šedohnědou uloženinou s obsahem archeologického materiálu (AMČR). Detektorovou prospekci reziduálně zbývající vrstvy neskrýté podorničí byl získán soubor středověkých a novověkých kovových artefaktů. Ze samostatně ležících objektů se podařilo zachytit jednu sloupovou jámu a menší sídlištní objekt nejasné funkce. Za pozornost stojí jedna větší a jedna menší kumulace kamení. Ty se nacházely blízko sebe ve svrchních partiích kulturní vrstvy. Mezi kamením se v nezanebatelné míře vyskytovaly předměty z kategorie tzv. ostatní kamenné industrie. U samotné kulturní vrstvy bylo kvůli její jednolitosti přistoupeno ke zkoumání metodou sondáže. Celkem bylo vytyčeno a vykopáno šest sond různých velikostí a různé orientace za účelem zdokumentování jejího maximálního rozsahu. Kulturní vrstva byla v jednom místě porušena recentním výkopem pro instalaci a pozdější odstranění sloupu elektrického vedení. Ze zachycených objektů a kopaných sond se podařilo vyzvednout množství morfologicky rozmanitých střepů keramických nádob přisuzovaných lidu badenské kultury, mazanice, štípanou a ostatní kamennou industrii a zvířecí kosti. Na západním okraji kulturní vrstvy bylo odkryto koryto zaniklého potoka či sezónního vodního toku, jehož břeh byl v zachycené části osázen třemi kůlovými jamkami v pravidelných zrostupech. Lze tak předpokládat, že obyvatelé zde zkoumaného sídliště využívali tento břeh jako přirozenou hranici své osady a doplnili jej ohrazením kůlové konstrukce. Toto koryto bylo uměle zasypáno nejdříve v období raného novověku, o čemž svědčí keramický materiál obsažený v jednotlivých vrstvách jeho zásypu.

Jedná se o první sídliště badenské kultury zachycené a zkoumané na katastru obce Vlčnov. Pro malý rozsah zkoumané plochy a nedostatek chronologicky citlivých prvků na keramice však výzkum nepřinesl informace o přesnějším chronologickém zařazení sídliště v rámci vývoje badenské kultury na jihovýchodní Moravě.

Literatura

AMČR: Záznam M-202102636 [cit. 2022-04-07]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A new Baden culture settlement was discovered within a minor rescue excavation instigated by the construction of a cycleway in Vlčnov, “Hýblův kříž” field (Uherské Hradiště District) in 2021.

Zdeněk Kuchař

Výkleky (okr. Přerov)

„Padělký“, parc. č. 134/52.

Mladší/pozdní eneolit. Ojedinelé artefakty. Povrchový sběr.

Průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5491533N, 17.4731533E

V roce 2014 byl na katastru obce Výkleky během povrchové prospekce realizované spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., L. Dokoupilem zajištěn soliterní nálezu silicitové sekery z pozdní doby kamenné. Místo nálezu se nachází při jižním okraji katastru obce, jižně od areálu zemědělského družstva, na parc. č. 134/52. Lokalita je situována pod vrcholem bezejmenného kopce, jižně od kóty 328 m, nad pravým břehem potoka Kyjanka. Nalezená silicitová hlazená sekera má mírně trapézovitý tvar s téměř nepoškozeným mírně zaobleným ostřím (obr. 20). Celková délka sekery činí 83 mm, šířka břitu je 43 mm, šířka střední části těla 46 mm, šířka týlu 30 mm. Maximální tloušťka artefaktu je 25 mm. Hmotnost sekery činí 141,3 g.

V podélném průřezu se zužuje směrem k ostří i k týlu. Příčný průřez má téměř pravidelný čokovitý tvar. Povrch artefaktu je hlazený. Pouze v horní týlové části předmětu v ploše i na bocích jsou zřetelné částečně zahlazené hlubší prohlubně vzniklé během výrobního procesu štípáním, které byly patrně ponechány z důvodu lepší fixace předmětu do dřevěné násady. Sekera byla zhotovena z kropenatého šwięciechowského silicitu světle až středně šedohnědého zabarvení s bělavými okrouhlými skvrnami. Zdroje kropenatého šwięciechowského silicitu se nacházejí v jižní části středního Polska, objevují se až na severovýchodním předhůří Svatokřížských hor u východního břehu středního toku Wisly (Šebela, Přichystal 2007, 578; Přichystal 2009, 98–99).

Ze surovinového hlediska lze analogii k exempláři z Výklek hledat u staršího nálezu silicitové sekery z katastru obce Veselíčko. Tento nálezu byl datován do období pozdního eneolitu a přiřazen ke kultuře se šňurovou keramikou (Šebela, Přichystal 2007, obr. 1; 2020, Photo 78). O obdobném datování lze uvažovat rovněž v případě nálezu sekery z Výklek. Přibližná vzdálenost obou poloh je pouhé 3 kilometry. Nový nálezu z Přerovska je dalším dokladem napojení území Moravské brány a jejího okolí prostřednictvím dálkových distribučních sítí na zdroje kropenatého šwięciechowského silicitu ve středním Polsku v období eneolitu.

V okolí místa nálezu silicitové sekery z Výklek byla následně provedena povrchová prospekce, kterou se podařilo získat několik kusů zařaditelných do štípané industrie (čepel a dva úštěpy ze silicitu glacienních sedimentů).

Literatura

Přichystal, A. 2009: *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.

Šebela, L., Přichystal, A. 2007: Nálezu silicitové sekery z Veselíčka na Přerovsku. *Archeologické rozhledy* LIX(3), 578–580.

Šebela, L., Přichystal, A. 2020: *Silicite Axes in Moravia, Czech Silesia and Bohemia*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 65. Brno: Czech Academy of sciences, Institute of Archaeology, Brno.

Obr. 20. Výkleky. Eneolitická sekera z kropenatého šwięciechowského silicitu. Foto Z. Schenk.

Fig. 20. Výkleky. An Eneolithic silicite polished axe made of spotted silicite of the Świeciechów type. Photo by Z. Schenk.

Summary

An isolated Eneolithic silicite polished axe was found in Výkleky (Přerov District) in 2014 during a surface survey. This unique artefact (Fig. 20) was made of spotted silicite of the Świeciechów type.

Zdeněk Schenk, Lubomír Dokoupil